

VI. PREUS AGRARIS

1. PREUS PERCEBUTS PELS PRODUCTORS AGRARIS

L'estadística de Preus Percebuts pels Agricultors i Ramaders, que inclou el càlcul dels Índexs de Preus, té com a objectiu fonamental mesurar l'evolució dels preus que perceben els agricultors i els ramaders per la venda dels productes agraris i constitueixen indicadors bàsics utilitzats per al càlcul de l'evolució de la renda agrària.

Per a establir comparacions de preus en el temps i entre territoris s'estableix un Període de Base els preus de la qual servixen de referència per al càlcul dels Índexs i s'actualitza quinquenalment. A partir de l'any 2019 la base utilitzada per a l'elaboració d'estes estadístiques és l'any 2015=100. Així, els preus i índexs que es descriuen en este capítol per a l'any 2023 han sigut calculats amb-forme a esta base.

En el cas dels preus percebuts, per a cadascuna de les especificacions considerades, s'elabora una matriu de ponderació on figuren les quantitats comercialitzades en el període de referència en cada província i mes. Com a període de referència per a l'establiment de les ponderacions es considera un trienni centrat en l'any de referència. És a dir, per a la base 2015=100 s'han pres les dades dels anys 2014-2015-2016. Les ponderacions s'han constituït amb les quantitats em-dies de les diferents especificacions venudes per les explotacions agràries en el trienni considerat.

Els preus mitjans anuals dels productes vegetals es calculen a partir de la informació obtinguda setmanalment per la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca sobre cotitzacions més freqüents dels diferents grups de productes en les seues posicions comercials més habituals. Estes són: sobre arbre per a cítrics; sobre cep en raïm de taula; a l'entrada en magatzem per a la resta dels fruiters, hortalisses, cereals i cultius industrials; a entrada de peladora en fruita seca; en celler per al vi i, en viver, per a flors i plantes ornamentals. Els preus mitjans dels productes de ramaderia s'obtenen a l'eixida de l'explotació ramadera.

El quadre 6.1 arreplega els preus mitjans percebuts pels agricultors en les tres províncies de la Comunitat Valenciana l'any 2023, així com el valor total ponderat d'estos preus per a tot el conjunt del territori valencià. Cal destacar que el període de referència per al càlcul de preus és l'any natural i no la campanya agrícola.

Per part seua, el quadre 6.2 arreplega l'índex anual de preus percebuts pels agricultors i ramaders de la Comunitat Valenciana (IPPA) en 2023 i la seua variació respecte a l'any anterior.

En 2023 el IPPA dels productes agrícoles i ramaders va ser de 120,25 i, en termes globals, va ser superior en un 9,81% respecte a 2022. Quant a l'índex de preus dels productes vegetals, este va créixer un 24,64%. En concret, l'índex de preus percebuts pels productes animals es va situar en 119,57 (+9,47%) i el dels vegetals en 152,88 (+24,64%). Cal assenyalar que el IPPA no inclou els productes forestals.

Per grups de productes, en 2023, el IPPA va experimentar una evolució positiva en la Comunitat Valenciana, en relació amb l'any anterior, destacant l'increment en cereals (+43,92%), lleguminoses gra (+26,93), plantes farratgeres (+26,04), arrels i tubercles (+31,34%), cítrics (+41,70%), hortalisses (+23,06%), oli d'oliva (+57,72%), animals (+12,30%) i productes ramaders (+9,45%). I va descendir per a fruites no cítriques (-6,61%), va vindre i most (-17,23%) i plantes i flors (-1,05%).

L'any 2023 el IPPA del grup de cítrics va ser superior al de 2022 en un 41,70%. El percentatge de variació respecte a 2022 va ser positiu per a totes les espècies: taronges +90,03%, mandarines +24,12%, pomelos +14,36% i llimes +3,94%.

Les dades relatives als cítrics estan referits a l'any natural, amb el que, en la seua evolució han influït les cotitzacions de la segona part de la campanya 2022/2023 i les de la primera part de la campanya 2023/2024.

Les estimacions de collita per a la campanya 2022/2023 preveïen un descens de la producció respecte a les campanyes precedents a causa de la meteorologia adversa de la primavera de 2022. Les xifres posteriors van confirmar la reducció, encara que el descens era lleugerament major. Esta situació es va donar les principals zones productores per això, des de l'inici de campanya, va haver-hi un interès

per les compres que es va mantindre durant la segona part de la campanya, és a dir, durant els mesos de gener a juny de 2023. De fet, el final de les compres es va avançar i, pese al descens del consum, davant la necessitat de més fruita, es van incrementar notablement les importacions d'agres de països tercers. Així, els preus van ser en general superiors als de la campanya precedent.

Així mateix, les elevades temperatures de març de 2023 van provocar una acceleració de la floració i quallat. Posteriorment les pluges de maig i juny van causar una elevada caiguda de fruits o porga. La conseqüència va ser que, de nou, l'estimació de collita per a la campanya 2023/2024 fora menor a les dos campanyes anteriors i que a la mitjana de la deu anteriors, situant-se en volums fins i tot inferiors a la de 2005/2006. Així, es van avançar les compres de la campanya 2023/2024 i, ja a l'agost, es van realitzar transaccions tant de Satsuma com de clementines, taronges Navelina i taronges blanques Salustiana. En general, els preus es van situar per damunt dels registrats en les dos campanyes precedents.

Les cotitzacions mitjanes de 2023 en conjunt del grup de les fruites no cítriques van ser inferiors a les de 2022 en 6,61%. Això va ser degut principalment al descens del preu del caqui (-27,43%), del de les fruites de llavor (-26,08%) i del de la fruita seca (-23,68). No obstant això, va augmentar el del raïm de taula (+48,84%) i les fruites de pinyol (+25,82%).

La climatologia de l'hivern i l'inici de la primavera de 2023 va ser càlida i seca. La falta d'hores fred i les temperatures elevades van causar que la floració fora insuficient i es produïra un mal quallat en la fruita de pinyol. Posteriorment, les pluges de la segona mitat de maig i juny, en ocasions torrencials i acompanyades de granissol, van provocar minvaments en les produccions. L'oferta va ser baixa pel que els preus van ser comparativament superiors a les de 2022.

Referent al caqui, les pluges i la pedra de la segona mitat de maig i juny van afectar la producció causant ja algunes perdudes. A l'octubre es va apreciar un elevat nombre de fruits afectats per la mosca de la fruita. A més, els forts vents de novembre van provocar danys en la fruita per ramejat. Així, la qualitat de part de la producció va ser menor i els preus van ser inferiors a la campanya anterior.

Respecte al raïm de taula, el mes d'agost es va apreciar falta de pes en els raïms i creixement irregular a conseqüència de l'efecte de fenòmens meteorològics adversos durant el període de floració i creixement. A la fi de setembre es va detectar un notable augment de raïms que presentaven deficiències per excés de maduresa i una menor qualitat, per ho partix de la producció va ser destinada a vinificació. La disminució d'oferta per causes climàtiques va propiciar un augment dels preus.

Quant a les fruites de llavor, la producció de nispro va presentar en general calibres xicotets a causa de les altes temperatures de la primera mitat de maig. També es va observar una important afecció per taca porpra. Tot això va contribuir a una menor qualitat de la collita i uns preus inferiors a la campanya anterior.

El IPPA d'arrels i tubercles va ser superior en un 31,34%. Esta pujada de va deure principalment a la creïlla extra-primerenca i primerenca que es va incrementar un 59,96%, mentres que la de mitja estació i tardana ho va fer en un 4,93% i la xufa un 2,25%.

Quant a l'oli d'oliva, l'índex de preus de 2023 es va situar per damunt de 2022 en un 57,72%. En això va influir la falta de producció a causa de la sequera a Andalusia que és la que marca el preu de mercat a Espanya.